

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ НАУКИ І ТЕХНОЛОГІЙ

СИЛАБУС

«Профілактика і локалізація техногенних аварій і катастроф»

Статус дисципліни	вибіркова
Код та назва спеціальності та спеціалізації (за наявності)	242 «Туризм»
Назва освітньої програми	Туризм
Освітній ступінь	Магістр
Обсяг дисципліни (кредитів ЄКТС)	3
Терміни вивчення дисципліни	1 семестр
Назва кафедри, яка викладає дисципліну, аббревіатурне позначення	БЖД
Мова викладання	українська

Лектор

Доктор технічних наук, доцент

Саблін Олег Ігорович

e-mail: o.i.sablin@ust.edu.ua

https://diit.edu.ua/faculty/mt/kafedra/bjd/sostav/personal_page/666

<https://lider.ust.edu.ua/course/view.php?id=1499>

м. Дніпро, Лазаряна, 2, 4 поверх, ауд. 461.

Передумови вивчення дисципліни	Перелік дисциплін, які потрібні для вивчення дисципліни «Профілактика і локалізація техногенних аварій і катастроф»: OK2 Методологія та організація наукових досліджень. Дисципліни, вивчення яких спирається на дисципліну «Профілактика і локалізація техногенних аварій і катастроф»: BK10 Антикризовий менеджмент в туризмі.
Мета навчальної дисципліни	Метою викладання навчальної дисципліни «Профілактика і локалізація техногенних аварій і катастроф» є вивчення питань щодо забезпечення безпеки в сфері професійної діяльності, шляхів запобігання виникненню і розвитку потенційних небезпек, способи захисту населення і територій при надзвичайних ситуаціях для формування у студентів знань в сфері нормативно-правового регулювання питань цивільної безпеки та навичок з проектування інженерно-технічних заходів цивільного захисту, а також досягнення компетентностей, зазначених в освітньо-професійній програмі.
Очікувані результати навчання	PH1. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, критичне осмислення проблем у сфері туризму та рекреації і на межі галузей знань. PH7. Організовувати співпрацю зі стейкхолдерами, формувати механізми

	<p>взаємодії суб'єктів туристичного ринку з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.</p> <p>РН10. Приймати ефективні рішення у сфері туризму та рекреації щодо розв'язання широкого кола проблем, зокрема безпеки і якості туристичного обслуговування.</p> <p>РН13. Планувати, організовувати і виконувати наукові і прикладні дослідження у сфері туризму та рекреації, обирати методи та інструменти досліджень, висувати і перевіряти гіпотези, обґрунтовувати висновки.</p>
Зміст дисципліни	<p>Тема 1. Вступ. Проблеми техногенного характеру у світі та в Україні</p> <p>Тема 2. Техногенні небезпеки та їх вражаючі фактори за генезисом та механізмом впливу. Класифікація, номенклатура. Основні види аварій та катастроф</p> <p>Тема 3. Основні джерела техногенних небезпек в Україні та їх класифікація</p> <p>Тема 4. Визначення стійкості роботи промислового об'єкту в умовах аварійної ситуації.</p> <p>Тема 5. Аналіз причин виникнення аварій і катастроф.</p> <p>Тема 6. Глобальні технологічні проблеми і міжнародне співробітництво у сфері профілактики техногенних катастроф</p> <p>Тема 7. Методика розрахунку радіаційного зараження при аваріях з викидом радіоактивних речовин.</p> <p>Тема 8. Аналіз виникнення аварійних ситуацій при транспортуванні небезпечних вантажів.</p> <p>Тема 9. Нормативно-правова база в сфері профілактики і локалізації техногенних катастроф.</p> <p>Тема 10. Техногенні аварії на потенційно небезпечних об'єктах та об'єктах підвищеної небезпеки.</p> <p>Тема 11. Аварії та катастрофи на промислових об'єктах. Причини та наслідки.</p> <p>Тема 12. Заходи та засоби профілактики аварій та катастроф.</p> <p>Тема 13. Організація локалізації та ліквідації наслідків аварій та катастроф.</p> <p>Тема 14. Заходи по управлінню роботами з профілактики і ліквідації техногенних катастроф</p> <p>Тема 15. Оцінка хімічної обстановки при аварії на хімічно небезпечних об'єктах.</p> <p>Тема 16. Розробка заходів профілактики вибухів і пожеж.</p>
Контрольні заходи та критерії оцінювання	<p>Загальний бал складається зі здачі МК1 та МК2</p> <p>МК1 = 50 балів, з них: 30-50 б. – тестування за узагальненими знаннями навчального матеріалу, передбачених навчальною програмою</p> <p>МК2 = 50 балів, з них: 30-50 б. – тестування за узагальненими знаннями навчального матеріалу, передбачених навчальною програмою</p>
Політика викладання	<p>До здачі МК1, МК2 та тестування допускаються усі студенти, які виконали відповідні роботи. Студенти, які під час будь-якого методу оцінювання порушують принципи академічної доброчесності, тобто: обманюють – видають особисту роботу, яка виконана третіми особами, як власну, несуть відповідальність.</p>
Навчально-методичне забезпечення	<p>Рекомендована література</p> <p>1. Закони України: «Про охорону праці» [зі змінами]. – К., 2002; «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності». – К., 2012 р.; Кодекс законів про працю України (КЗпП) [зі змінами]. – К., 2021 р.</p>

2. Кодекс цивільного захисту України [із змінами], - К., 2012.
3. Державний класифікатор надзвичайних ситуацій ДК 019:2010 К.,- 2010.
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 24.03.2004 р. № 368 Порядок класифікації над-звичайних ситуацій техногенного та природного характеру за їх рівнями.
5. ДСТУ Б В.1.1-36:2016 Визначення категорій приміщень, будинків та зовнішніх установок за вибухопожежною та пожежною небезпекою.
6. НПАОП 0.00-1.81-18 Правила охорони праці під час експлуатації обладнання, що працює під тиском.
7. Цивільний захист. Навчальний посібник / Зеркалов Д.В., Міхеєв Ю. В., Праховник Н.А., Землянська О. В. За редакцією Д. В. Зеркалов – К.: «Основа». 2014. – 234 с.
8. Васійчук В. О., Гончарук В. Є. та інші. Основи цивільного захисту. Навч. посібник. Васій-чук В. О., Гончарук В. Є. - Л. 2010.
9. Зеркалов Д.В. Охорона праці в галузі: Загальні вимоги. навч. посібник за редакцією Зер-калова Д.В , - К.: «Основа». 2011. – 551.

Інформаційні ресурси

10. Державні будівельні норми України. ДБН В.1.2-4:2019 Інженерно-технічні заходи цивільного захисту (ДСК). <https://dbn.co.ua/>.
11. Журнал «Охорона праці та пожежна безпека». <http://oppb.com.ua>
12. Сайт НМЦ ЦЗ в м. Дніпро. <http://dnipro-nmc.ucoz.net/>
13. Дистанційний курс СДН Лідер. Охорона праці в галузі та цивільний захист.
<https://lider.ust.edu.ua/course/view.php?id=1647>